

Flora- en faunaonderzoek

Ds. Van Kriekenstraat 1, Haaksbergen

Eelerwoude

kleurt het landelijk gebied

Flora- en faunaonderzoek

Ds. Van Kriekenstraat 1, Haaksbergen

Eindrapportage

Opdrachtgever

Bouwbedrijf Scharenberg b.v.
Rietmolenweg 8
7482 NX Haaksbergen

Opdrachtnemer

Eelerwoude
Mossendamsdwarsweg 3
7472 DB Goor
T 0345 72 70 00
F 0345 72 70 10
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: P7337
Datum: 2-10-2015
Projectleider: G. Lubbers
Opgesteld: G. Lubbers
Gecontroleerd: V. de Lenne

Onderzoek van Eelerwoude voldoet aan de eisen die het Ministerie van Economische Zaken stelt. Eelerwoude is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. Het Netwerk heeft een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbende een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd, conform de geldende wet- en regelgeving ten aanzien van flora en fauna. Desondanks zal nooit een 100% volledig beeld van de aanwezige flora en fauna gegeven kunnen worden. Natuur is dynamisch, situaties kunnen veranderen.

De opmaak van dit rapport gaat uit van dubbelzijdig afdrukken

INHOUD

1	INLEIDING.....	4
2	HUIDIGE SITUATIE EN VOorgenomen ONTWIKKELING.....	6
2.1	Huidige situatie.....	6
2.2	Voorgenomen ontwikkelingen.....	7
3	NATUURWETGEVING	8
3.1	Inleiding	8
3.2	Flora en faunawet.....	8
3.3	Natuurbeschermingswet 1998	10
3.4	Natuurnetwerk Nederland / Ecologische Hoofdstructuur	11
4	METHODE.....	12
4.1	Inleiding	12
4.2	Bureauonderzoek.....	12
4.3	Veldonderzoek	12
5	BESCHERMDE SOORTEN & EFFECTEN.....	14
5.1	Inleiding	14
5.2	Vleermuizen	14
5.3	Broedvogels.....	16
5.4	Overige beschermde soorten.....	17
6	CONCLUSIES EN ADVIES.....	18
6.1	Beschermde soorten en ontheffingsplicht	18
6.2	Sloop en kap buiten het broedseizoen	18
6.3	Conclusie	18
6.4	Geldigheid onderzoek.....	18
	LITERATUURLIJST	19

1

INLEIDING

Op de locatie Ds. Van Kriekenstraat 1 te Haaksbergen wordt nieuwbouw ontwikkeld. Ten behoeve van deze ontwikkeling is een onderzoek noodzakelijk naar aanwezige natuurwaarden en beschermde flora en fauna. In deze rapportage worden de onderzoeksresultaten weergegeven en de effecten beoordeeld in het kader van vigerende natuurwetgeving en de Flora en faunawet in het bijzonder. Het onderzoek is uitgevoerd in het voorjaar/zomer van 2015.

Figuur 1. Ligging en begrenzing van het plangebied (dunne rode lijn centraal in het kaartbeeld). De rode cirkel in de inzet geeft de ligging van het projectgebied in Haaksbergen aan.

2

HUDIGE SITUATIE EN VOORGENOMEN ONTWIKKELING

2.1 Huidige situatie

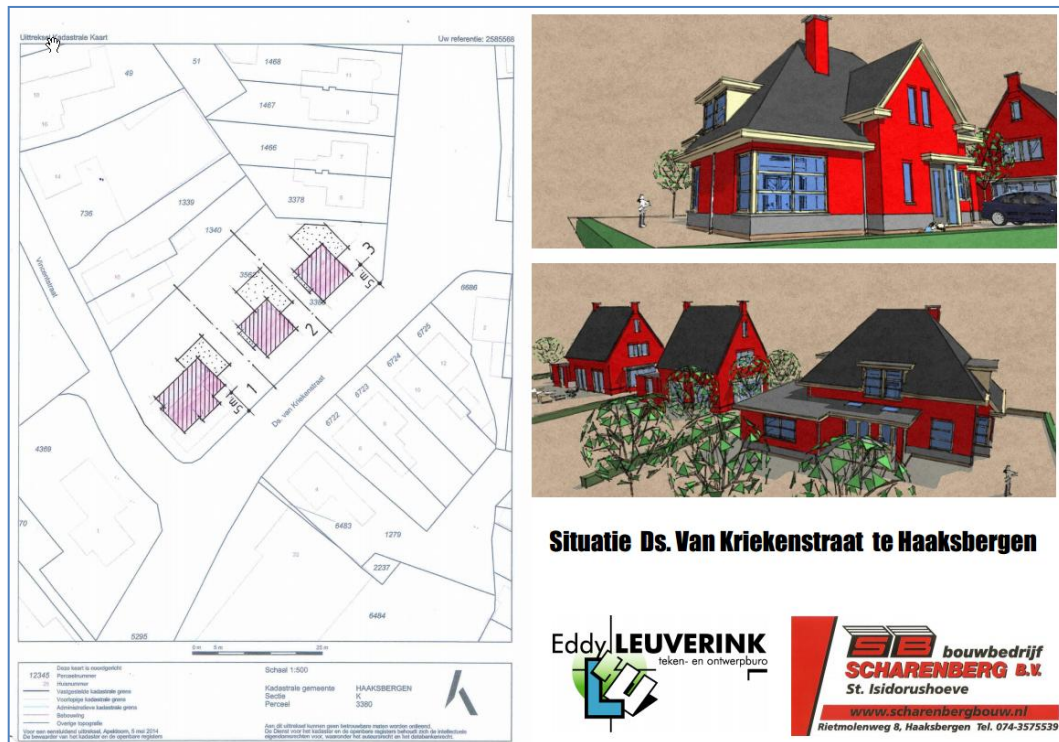
Het plangebied bestaat uit een min of meer rechthoekig perceel met een woning en aangebouwde schuur op de hoek van de Vincentstraat en Ds. Van Kriekenstraat in het centrum van Haaksbergen (figuur 2). Rond de woning ligt een kleine siertuin. Een boomweide met ruig gras en enkele vrij oude loofbomen aan de noordoostzijde van het perceel maakt onderdeel uit van het plangebied. In de bomen zijn geen zichtbare holten aanwezig. Verlichting is beperkt tot enkele straatlantaarns langs de omliggende straten. Er zijn geen waterelementen (sloten, vijvers etc.) aanwezig.

Figuur 2. Overzicht projectgebied Ds. Van Kriekenstraat 1, Haaksbergen.

2.2 Voorgenomen ontwikkelingen

Binnen het plangebied wordt nieuwbouw ontwikkeld waarbij de aanwezige gebouwen worden gesloopt en de beplanting (grotendeels) wordt gekapt en gerooid. Figuur 3 geeft een overzicht van de geplande nieuwbouw.

Figuur 2. Overzicht projectgebied Ds. Van Kriekenstraat 1, Haaksbergen).

3

NATUURWETGEVING

3.1 Inleiding

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een gebiedsgericht (Natuurbeschermingswet 1998) en een soortgericht spoor (Flora en faunawet). Met de Flora en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 zijn de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in de nationale wetgeving geïmplementeerd. De kern van het natuurbeleid wordt gevormd door de Ecologische hoofdstructuur of Natuur Netwerk Nederland dat een samenhangend netwerk vormt van natuurgebieden. In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de relevante wetgeving in het kader van de Flora en faunawet.

3.2 Flora en faunawet

De Flora en faunawet is erop gericht om de Nederlandse biodiversiteit te beschermen. en de dieren en planten binnen de Nederlandse wetgeving de plek te geven die hun volgens de Europese afspraken toekomt. De Flora en faunawet is niet alleen van toepassing bij ruimtelijke ontwikkelingen maar ook bij (bestendig) beheer en onderhoud.

3.2.1 Bescherming planten en dieren

De Flora en faunawet gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij-principe').

De wet beschermt:

- enkele vaatplanten;
- bijna alle zoogdieren;
- alle vogels;
- alle reptielen;
- alle amfibieën;
- enkele vissen;
- enkele ongewervelde (insecten en weekdieren).

Deze soorten zijn verdeeld in vijf beschermingsniveau's:

- licht beschermde soorten (tabel 1 van de Flora en faunawet);
- middelmatig beschermde soorten (tabel 2 van de Flora en faunawet);
- zwaar beschermde soorten (tabel 3 van de Flora en faunawet);
- vogels;
- vogels waarvan de nesten het hele jaar zijn beschermd.

3.2.2 Verbodswet

De Flora en faunawet is - in tegenstelling tot vele andere wetten - een verbodswet en geen gebodswet. Overtreding van de Flora en faunawet is een economisch delict waarbij op basis van 'strafrecht' boetes worden gegeven en/of vervolging optreedt. Ook kan op basis van bestuursrecht bestuursdwang worden opgelegd. Personen worden individueel aansprakelijk gesteld en eventuele opdrachtgevers kunnen te maken krijgen met aansprakelijkheid en vervolgschade.

De verboden moeten ervoor zorgen dat in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Handelingen die de wet verbiedt zijn:

- plukken, vangen en doden;
- verstoren;
- vernielen van leefgebied, nesten en hollen;
- weghalen van eieren;
- bezit en handel.

Onder bepaalde voorwaarden mogen deze handelingen wel uitgevoerd worden. U heeft dan een ontheffing of vrijstelling nodig of u werkt conform een gedragscode.

Figuur 4 geeft aan bij welke activiteiten welke instrumenten beschikbaar zijn.

3.2.3 Zorgplicht

De Flora en faunawet gaat uit van de intrinsieke waarde van alle dieren en planten. De mens moet daar zorgvuldig mee omgaan. Daarom is de zorgplicht in artikel 2 van de wet opgenomen. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving. Dat betekent dat iedereen naar redelijkheid nadelige effecten:

- moet voorkomen;
- moet beperken;
- ongedaan moet maken.

	Bestendig beheer	Ruimtelijke ontwikkeling
niet beschermde soorten	Zorgplicht	Zorgplicht
Soorten van tabel 1 lichtste beschermingsregime algemene soorten	Vrijstelling Wel zorgplicht	Vrijstelling Wel zorgplicht
Soorten van tabel 2 middelste beschermingsregime overige soorten	Gedragcode of Ontheffing	Gedragcode of Ontheffing
Vogels	Gedragcode of Ontheffing	Gedragcode of Ontheffing
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Gedragcode of Ontheffing	Ontheffing
Soorten van tabel 3 zwaarste beschermingsregime bijlage 1 AMvB bijlage IV Habitatrichtlijn	Gedragcode of Ontheffing	Ontheffing

Figuur 4. Overzicht mogelijke instrumenten om de verbodsbepalingen van de Flora en faunawet te overtreden bij activiteiten. De tabellen in dit overzicht verwijzen naar de verschillende tabellen in de Flora en faunawet.

3.3 Natuurbeschermingswet 1998

In Nederland hebben verscheidene natuurgebieden een beschermde status onder de Natuurbeschermingswet 1998. Daarbij zijn 2 soorten te onderscheiden:

- A. Natura 2000-gebieden
- B. Beschermde natuurmonumenten

Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Voor alle gebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen. De kern van de bescherming is dat deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar mogen worden gebracht.

Beschermde Natuurmonumenten

Al onder de Natuurbeschermingswet 1967 werden natuurgebieden beschermd door het aanwijzen van Staats- en Beschermde Natuurmonumenten. Met de inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet 1998 vervalt het onderscheid tussen Staats- en Beschermde Natuurmonumenten, beide worden nu Beschermde Natuurmonumenten genoemd. Daarnaast komen die (delen van) Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden te vervallen. De instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied zullen wel mede betrekking hebben op de waarden die beschermd werden door het Natuurmonument. In totaal blijven 63 Beschermde Natuurmonumenten bestaan.

Activiteiten mogen geen negatieve effecten hebben op de waarden waarvoor het gebied is aangewezen. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen. Maar soms doet het ministerie van Economische Zaken (EZ) dit.

Gevolgen plangebied

In de directe omgeving van het plangebied liggen geen Natura 2000-gebieden. Op ongeveer 1,6 km afstand ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Buurserzand & Haaksbergerveen. Gezien de afstand tot dit Natura 2000-gebied, de invulling van de tussenliggende gebieden en de voorgenomen werkzaamheden wordt niet verwacht dat de werkzaamheden een invloed hebben op aangewezen habitattypen en -soorten. Derhalve is er geen reden om aan te nemen dat er kans is op een belemmering van de kernopgaven van het Natura 2000-gebied, zij het door een rechtstreekse invloed, cumulatieve invloed of externe werking. Een toetsing op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

3.4 Natuurnetwerk Nederland / Ecologische Hoofdstructuur

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het Natuurnetwerk is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. In of in de directe nabijheid van de NNN/EHS geldt het 'nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten. Wanneer bij een ontwikkeling mogelijke effecten op de NNN/EHS denkbaar zijn, is het raadzaam (en in sommige gevallen noodzakelijk) een NNN/EHS-toetsing uit te voeren.

Het plangebied maakt door zijn ligging in het centrum van Haaksbergen geen onderdeel uit van de NNN en grenst hier ook niet aan. Een nadere toetsing wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

4

METHODE

4.1 Inleiding

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een verkenning van bestaande inventarisatiegegevens en een actualiserend veldonderzoek in het voorjaar en zomer van 2015.

4.2 Bureauonderzoek

Bij het bureauonderzoek zijn regionale verspreidingsatlassen geraadpleegd en is tevens de flora- en faunadatabase van Eelerwoude geraadpleegd. Eelerwoude heeft in de afgelopen 10 jaar namelijk meerdere onderzoeken in en rond Haaksbergen uitgevoerd.

4.3 Veldonderzoek

4.3.1 Inleiding

Het veldonderzoek heeft zich gericht op een beperkte groep van soorten die binnen en direct rond het plangebied aanwezig kunnen zijn. Het gaat om een beperkte groep van (muur)flora, vogels, vleermuizen en soorten als eekhoorn en steenmarter.

4.3.2 Expertise

Het veldonderzoek is uitgevoerd door onze ecologisch adviseur en veldmedewerker Gerard Lubbers. Hij heeft een meerjarige ervaring met het uitvoeren van veldonderzoek naar deze soortgroepen en voldoet aan de criteria van een deskundige, die vanuit het Ministerie van Economische Zaken als bevoegd gezag voor de Flora en faunawet aan (veld)onderzoekers wordt gesteld.

4.3.3 Vleermuizen

Bij de uitvoering van het vleermuisonderzoek is gewerkt conform het 'Protocol voor vleermuisinventarisaties' dat op 27 maart 2013 door het Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en de Gegevensautoriteit Natuur is geactualiseerd voor het uitvoeren van vleermuisonderzoek. Daarbij heeft het onderzoek zich geconcentreerd op de aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. In de te kappen beplanting zijn namelijk geen zichtbare holten aanwezig en de ligging van de bomen in het centrum van het dorp maakt het minder waarschijnlijk dat hier boombewonende soorten aanwezig zijn.

Het vleermuisonderzoek heeft zich gericht op het vaststellen van de soortensamenstelling, de aantallen, de gebruiksfunctie van het gebied en het vaststellen van

verblijfplaatsen (kraamverblijven, winterverblijfplaatsen, zomerverblijven etc.), vliegroutes en foerageergebieden. Tijdens het vleermuisonderzoek is gebruik gemaakt van een batdetector Pettersson D240X in combinatie met een Pettersson D100.

Er zijn twee veldbezoeken uitgevoerd in de kraamperiode, een ochtendbezoek op 10 juli en een avondbezoek 24 juli 2015 en twee avondbezoeken in de baltsperiode (1 en 17 september). De weersomstandigheden tijdens het veldonderzoek waren gunstig. Het tijdstip van de veldbezoeken tijdens de kraamtijd vond relatief laat plaats (1 bezoek na 15 juli in afwijking van het Vleermuisprotocol). Op basis van onze bevindingen bij vergelijkbare onderzoeken deze zomer in de omgeving van Haaksbergen hebben we niet de indruk dat dit van invloed is geweest op het onderzoek of de onderzoeksresultaten.

Datum	Tijd	Periode	Waarnemer(s)	Weersomstandigheden
10 juli 2015	21.45 – 23.00 uur	Kraamperiode	G. Lubbers	16°C, licht bewolkt, geen wind/neerslag
24 juli 2015	04.25 – 05.20 uur	Kraamperiode	G. Lubbers	12°C, zwaar bewolkt, geen wind/neerslag
28 aug. 2015	23.45 – 00.20 uur	Baltsperiode	G. Lubbers	12°C, licht bewolkt, geen wind/neerslag
10 sept. 2015	23.45 – 00.30 uur	Baltsperiode	G. Lubbers	11°C, onbewolkt, geen wind/neerslag

Tabel 1. Overzicht onderzoeksinspanning veldonderzoek vleermuizen in 2015.

4.3.4 Broedvogels

De inspectie op de aanwezigheid van broedvogels heeft zich vooral gericht op de mogelijke aanwezigheid van soorten die jaar rond gebruik maken van hun nestplaatsen en waar het verstoren van deze verblijfplaatsen om die reden ontheffingsplichtig is. In deze situatie ging het alleen om huismus. Voor gierzwaluw wordt het pand beoordeeld als ongeschikt op basis van expert judgement. Tijdens de veldbezoeken naar vleermuizen is tevens aandacht besteed aan vogelsoorten in en rond het plangebied op basis van zichtwaarnemingen en de aanwezigheid van zingende of roepende vogels.

4.3.5 Overige soorten

Tijdens het veldonderzoek is navraag gedaan bij de bewoners van de woning naar de aanwezigheid of mogelijke overlast van steenmarter en soorten als egel en eekhoorn. Tevens zijn de tuin en de muren van de aanwezige gebouwen geïnspecteerd op de aanwezigheid van beschermde (muur)planten.

5

BESCHERMDE SOORTEN & EFFECTEN

5.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de tijdens het veldonderzoek waargenomen soorten, al dan niet aangevuld met gegevens uit de eerder genoemde informatiebronnen. Vervolgens worden de effecten beoordeeld als gevolg van de voorgenomen (nieuwbouw)ontwikkeling.

5.2 Vleermuizen

5.2.1 Voorkomen en functie

Er zijn tijdens het veldonderzoek in 2015 slechts twee vleermuissoorten aangetroffen; de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. De waarneming van de laatvlieger betreft een laat op de avond van 10 juli langsvliegend exemplaar afkomstig van een locatie buiten het plangebied.

De in Nederland meest algemene vleermuissoort, de gewone dwergvleermuis, bleek op diverse plaatsen in en rond het plangebied aanwezig (figuur 5). Er zijn geen aanwijzingen verkregen dat in de gebouwen binnen het plangebied een verblijfplaats van de soort aanwezig is. Wel werd er een kleine verblijfplaats net buiten het plangebied aangetroffen en is het op basis van diverse waarnemingen duidelijk dat in de bebouwing in de wijken rond het plangebied, meer verblijfplaatsen met kleine aantallen dwergvleermuizen aanwezig moeten zijn. Grote(re) zomer- of kraamverblijfplaatsen, waarin tientallen tot enkele honderden dieren aanwezig kunnen zijn, zijn niet vastgesteld maar zullen zich ongetwijfeld op andere locaties binnen Haaksbergen bevinden, met name aan de randen op de overgang met het groene buitengebied.

Diverse waarnemingen van baltsende dwergvleermuizen maken duidelijk dat er in gebouwen rond het plangebied diverse paar- en baltsverblijven aanwezig zijn, en dat tenminste een deel van deze dieren op deze locaties ook overwinterd op vorstvrije plaatsen zoals in de spouwmuur. Het plangebied en de aanwezige bebouwing en beplanting heeft in ieder geval geen speciale functie voor vleermuizen.

Figuur 5. Verspreidingskaart met waarnemingen van gewone dwergvleermuis en laatvlieger in 2015.

5.2.2 Analyse en effectenbeoordeling

Alle vleermuissoorten zijn in Nederland beschermd onder de Flora en faunawet en vallen onder tabel 3, het strengste beschermingsregime. Het verjagen, vangen en doden van individuen van beschermde soorten, evenals het verstoren of vernielen van vaste verblijfplaatsen (inclusief de functionele leefomgeving) is verboden vanuit de Flora en faunawet. De functionaliteit van verblijfplaatsen van vleermuizen dient ten allen tijde gegarandeerd te blijven.

De gewone dwergvleermuis is de in Nederland meest voorkomende vleermuissoort. De soort komt ook algemeen voor in een stedelijke omgeving en past zich relatief eenvoudig aan, aan veranderende omstandigheden in zijn leefgebied. Met de voorgenomen ontwikkelingen worden dan ook geen negatieve effecten op de soort verwacht.

Conclusie: Er worden met de voorgenomen ontwikkeling en werkzaamheden zoals sloop en kap geen negatieve effecten op vleermuizen verwacht. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt voor de groep van strikt beschermde vleermuizen niet noodzakelijk geacht.

5.3 Broedvogels

5.3.1 Voorkomen en functie

In en rond het plangebied zijn diverse (broed)vogels aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn ondermeer houtduif, merel, roodborst, koolmees en vink aangetroffen. In de wijken rond het plangebied zijn op diverse plaatsen zingende huismussen aangetroffen alsook rondvliegende, territoriale gierzwaluwen. De te slopen woning blijkt ongeschikt als nestlocatie voor de huismus. Voor de gierzwaluw werd deze conclusie al eerder getrokken op basis van een verkennend veldbezoek aan de projectlocatie. Er zijn tijdens de verschillende veldrondes naar vleermuizen, hoewel deze minder geschikt zijn om deze soorten goed in kaart te brengen, ook geen aanwijzingen verkregen dat deze soorten hier toch nestelen. Samengevat wordt geconcludeerd dat het plangebied voor een aantal (vrij) algemene (broed)vogels in de broedtijd een functie heeft als nestlocatie en leefgebied. Er zijn echter geen soorten aanwezig die jaarrond gebruik maken van hun verblijfplaatsen.

5.3.2 Analyse en effectenbeoordeling

De voorgenomen sloop en kap zal leiden tot een tijdelijk verlies van nestgelegenheid en leefgebied van een aantal algemeen voorkomen (broed)vogelsoorten. Deze soorten komen echter algemeen voor en hebben voldoende alternatieven in de omgeving van het plangebied. Van negatieve effecten op populatieniveau of de staat van instandhouding is dan ook zeker geen sprake. Om overtreding van de Flora en faunawet te voorkomen is het wel noodzakelijk om de sloop en kap buiten het broedseizoen uit te voeren om verstoring of vernieling van nesten of legfels te voorkomen.

Conclusie: Er worden met de voorgenomen ontwikkeling en werkzaamheden zoals sloop en kap geen negatieve effecten op (broed)vogels verwacht. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt voor de groep van beschermde (broed)vogels niet noodzakelijk geacht.

5.4 Overige beschermde soorten

5.4.1 Voorkomen en functie

Er zijn tijdens het veldonderzoek geen andere beschermde soorten aangetroffen in en rond het plangebied, anders dan al eerder genoemd. Aanwezigheid van de steenmarter in het te slopen gebouw is tijdens de vier veldbezoeken niet vastgesteld en zou zijn opgemerkt door de bewoners. Navraag leverde echter geen waarnemingen op. Ook zijn er geen waarnemingen gedaan van de beschermde eekhoorn of nesten aangetroffen. Aanwezigheid van andere strikt(er) beschermde soorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten omdat geschikt biotoop ontbreekt en de planlocatie zich bevindt in het centrum van een dorpskern.

Conclusie: Er worden met de voorgenomen ontwikkeling en werkzaamheden zoals sloop en kap geen negatieve effecten op andere dan al eerder genoemde beschermde soorten verwacht. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt voor deze groep van beschermde soorten niet noodzakelijk geacht.

6

CONCLUSIES EN ADVIES

6.1 Beschermde soorten en ontheffingsplicht

In en rond het plangebied komen een aantal beschermde soorten voor. Er worden met de voorgenomen ontwikkelingen, waaronder sloop en kap, geen negatieve effecten verwachten op aanwezige beschermde soorten of hun verblijfplaatsen, mits deze werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing wordt niet noodzakelijk geacht.

6.2 Sloop en kap buiten het broedseizoen

In verband met de (mogelijke) aanwezigheid van een aantal broedvogelsoorten is het noodzakelijk om werkzaamheden, zoals sloop en kap, buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt in de Flora en faunawet geen termijn genoemd. Het gaat er om dat er geen nesten of nestelende vogels worden verstoord ongeacht de periode van het jaar. In de praktijk wordt echter de periode van 1 maart tot 15 juli beschouwd als het broedseizoen, al dient men op dit soort locaties alert te blijven op laat broedende soorten zoals de houtduif, een soort die tot in november nog kan nestelen.

6.3 Conclusie

Op basis van het voorgaande wordt geconcludeerd dat de Flora en faunawet de uitvoerbaarheid van de voorgenomen plannen en ontwikkelingen binnen het plangebied niet in de weg staat.

6.4 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende onderzoeksrichtlijnen. Het bevoegd gezag (ministerie van Economische Zaken in deze) hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar strikt beschermde soorten (tabel 3 soorten en vogels):

“Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”

Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in hoofdstuk 2. Structurele wijzigingen of aanpassingen in de planontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

LITERATUURLIJST

Dienst Regelingen, 2009. *Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijk ingrepen Flora en faunawet.*

Dienst Regelingen, 2009. *Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora en faunawet ruimtelijk ingrepen.*

Koninklijke Vermande, 1999-2007. *Planten en dieren, Flora en faunawet, band 1, 2, 3 en 4*, SDU Uitgeverij, Den Haag.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2004. *501 Algemene Maatregel van Bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora en faunawet en enkele andere wijzigingen*, Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden.